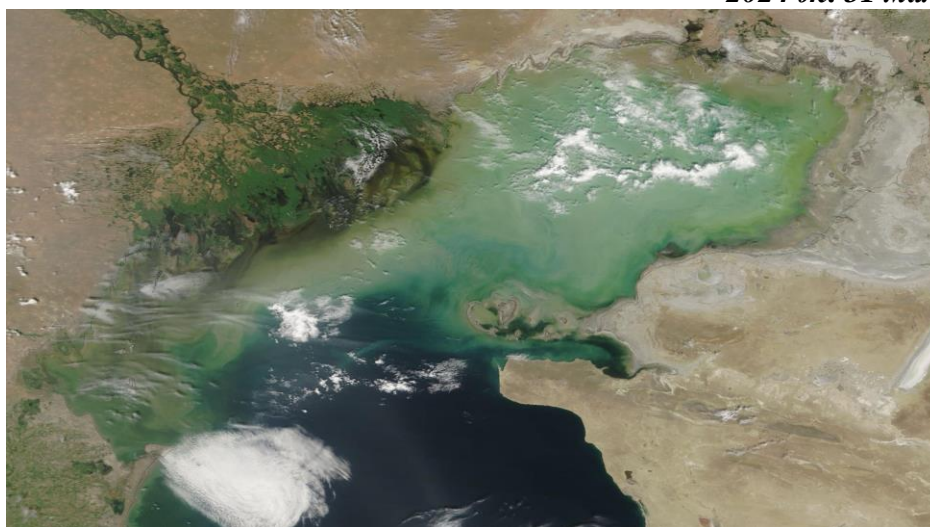

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК
ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №22 БЮЛЛЕТЕНІ

2024 ж. 31 мамыр, жұма

1-сурет. 2024 ж. 30 мамыр ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті

**2024 Ж. 30 МАМЫР – 4 МАУСЫМ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

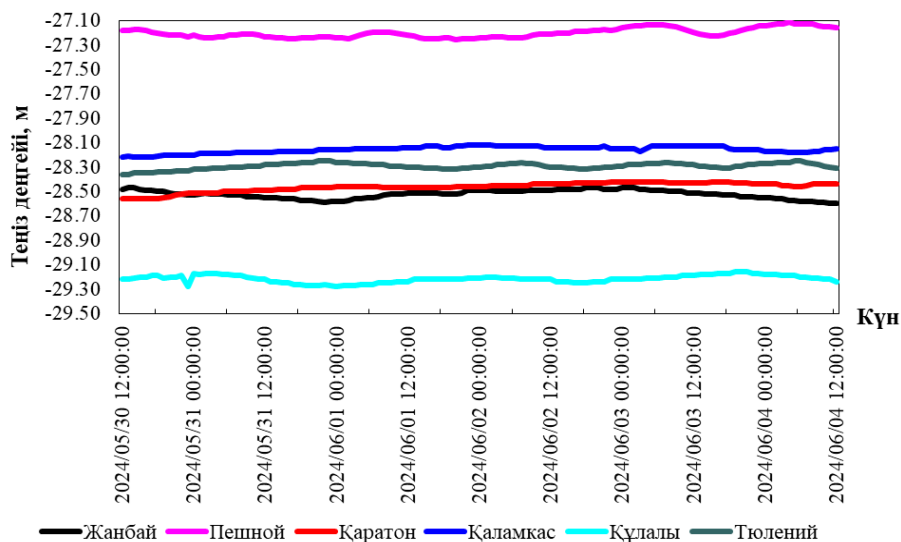
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 28,31 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 27,11 м-ден минус 29,28 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

М Пешной, Құлалы арал, Тюлений арал, Жанбай, Қаратон және Қаламқас аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы 14 см-ден аспайды.

2-сурет. Солтүстік Каспийдегі теңіз деңгейінің болжамы

2024 Ж. 30 МАМЫР – 4 МАУСЫМ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҢҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

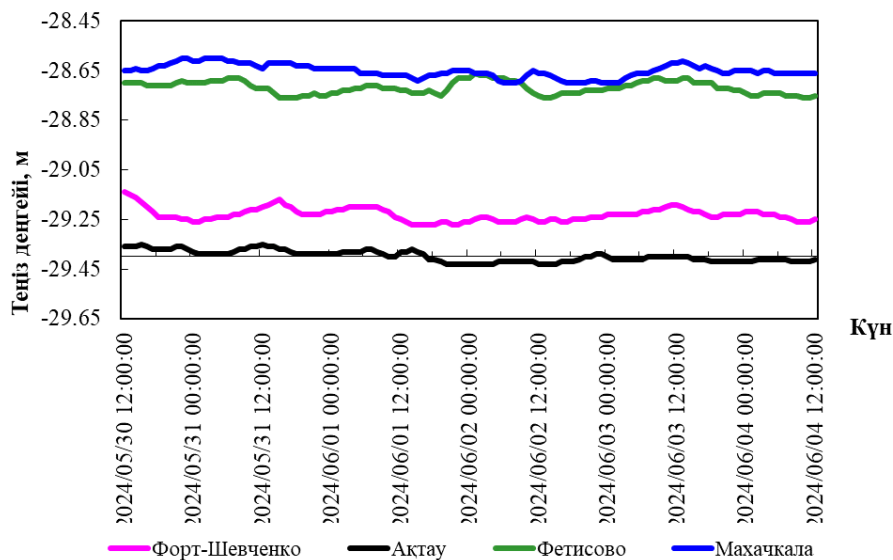
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 29,00 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,60 м-ден минус 29,43 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Актау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы 14 см-ден аспайды.

3-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы
**ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ
БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ**

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа теңіз деңгейі, см (БЖ м)
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	
Солтүстік Каспий					
Жанбай	-47 (-28,47)	2024/05/30 13:00:00	-60 (-28,60)	2024/06/04 11:00:00	-52 (-28,52)
Пешной	89 (-27,11)	2024/06/04 04:00:00	75 (-27,25)	2024/06/01 20:00:00	80 (-27,20)
Қаратон	-42 (-28,42)	2024/06/02 22:00:00	-56 (-28,56)	2024/05/30 12:00:00	-46 (-28,46)
Қаламқас	-12 (-28,12)	2024/06/01 22:00:00	-22 (-28,22)	2024/05/30 12:00:00	-16 (-28,16)
Құлалы	-116 (-29,16)	2024/06/03 19:00:00	-128 (-29,28)	2024/05/30 23:00:00	-122 (-29,22)
Тюлений	-25 (-28,25)	2024/05/31 21:00:00	-36 (-28,36)	2024/05/30 12:00:00	-29 (-28,29)
Орта Каспий					
Форт-Шевченко	-114 (-29,14)	2024/05/30 12:00:00	-127 (-29,27)	2024/06/01 14:00:00	-123 (-29,23)
Ақтау	-135 (-29,35)	2024/05/30 15:00:00	-143 (-29,43)	2024/06/01 20:00:00	-140 (-29,40)
Фетисово	-66 (-28,66)	2024/06/02 01:00:00	-76 (-28,76)	2024/05/31 15:00:00	-72 (-28,72)
Махачкала	-60 (-28,60)	2024/05/30 22:00:00	-70 (-28,70)	2024/06/02 06:00:00	-65 (-28,65)

ГОУ* - гринвич орташа уақыты

**2024 ж. 23 – 29 МАМЫР ТЕҢІЗ
ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ**

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,32 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 27,18 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,32 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 28,99 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,37 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,45 м-ге сәйкес келді.

**СОЛТУСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ**

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөтерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

* Есептік сипаттамалар Каспий теңізі жағдайына «Қазгидромет» РМК жасаған Дат гидравликалық институтының МИКЕ 21 гидродинамикалық модулін қолдану арқылы алынған. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

** Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

*** Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т. Пешной деректері бойынша жасалған.

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел. (717)2 79 83 12

e-mail: ugmikm@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.